

Circulaire

Brussel, 17 maart 2021

Kenmerk: NBB_2021_006

uw correspondent:

Nicolas Strypstein

tel. +32 2 221 44 74 – fax +32 2 221 31 36

nicolas.strypstein@nbb.be

Circulaire betreffende de te volgen procedure in geval van overdracht van een portefeuille verzekerings- of herverzekeringsovereenkomsten en in geval van fusie of splitsing

Toepassingsveld

- De verzekerings- en herverzekeringsondernemingen naar Belgisch recht die zijn onderworpen aan de wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen (waaronder de *verzekeringsondernemingen* zoals bedoeld in de artikelen 275, 276 en 294 van de voornoemde wet van 13 maart 2016)
- De vergunninghoudende bijkantoren in België van verzekeringsondernemingen waarvan de zetel is gevestigd in een derde land (dat geen partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte (EER)).

Samenvatting/Doelstelling

In deze circulaire wordt de procedure beschreven die gevolgd moet worden door verzekerings- en herverzekeringsondernemingen die een portefeuille verzekerings- of herverzekeringsovereenkomsten wensen over te dragen of over te nemen en, in bijzonder, het dossier dat in dergelijke gevallen aan de Bank moet worden bezorgd. Deze circulaire beschrijft ook de informatie die aan de Bank moet worden meegedeeld in geval van fusie of splitsing (ook voor fusies en splitsingen zonder overdracht van een portefeuille verzekeringsovereenkomsten).

Juridische basis

Wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen, de artikelen 102 tot 106 alsook de artikelen 275, § 5, 276, 299, § 2 en 587, 5°, die de bepalingen van de artikelen 102 tot 106 van toepassing verklaren op de in die artikelen bedoelde ondernemingen.

Definities

- De Solvabiliteit II-richtlijn: Richtlijn 2009/138/EG van het Europees Parlement en de Raad van 25 november 2009 betreffende de toegang tot en uitoefening van het verzekerings- en het herverzekeringsbedrijf;
- De Wet: de wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op verzekerings- of herverzekeringsondernemingen.

Tenzij anders vermeld in deze circulaire, hebben de termen die erin gebruikt worden, dezelfde betekenis als in de wet- en regelgeving waarnaar de circulaire verwijst.

Structuur

1. Inleiding
2. Kennisgeving door de overdragende / opgeslorpte / gesplitste onderneming
3. Informatie betreffende de overnemende / opslorpnde / inbreng ontvangende onderneming
4. Onderzoek door de Bank
5. Diverse bepalingen
6. Intrekking

Geachte mevrouw
Geachte heer

1. Inleiding

Overeenkomstig artikel 102, eerste lid, 3° van de Wet is de voorafgaande toestemming van de Bank vereist voor een overdracht van alle of een deel van de activiteiten, met inbegrip van de volledige of de gedeeltelijke overdracht van een portefeuille, waardoor de rechten en verplichtingen die voortvloeien uit de verzekerings- of herverzekeringsovereenkomsten worden overgedragen.

Een portefeuilleoverdracht kan ook plaatsvinden in het kader van een fusie of een splitsing van ondernemingen. Overeenkomstig artikel 102, eerste lid, 2° van de Wet is ook voor fusies waarbij een verzekerings- of herverzekeringsonderneming is betrokken en voor splitsingen van verzekerings- of herverzekeringsondernemingen de voorafgaande toestemming van de Bank vereist. In het geval van fusies of splitsingen moet er over het algemeen meer informatie worden verstrekt door de betrokken ondernemingen dan bij een eenvoudige portefeuilleoverdracht.

De in artikel 102, eerste lid, 2° van de Wet bedoelde voorafgaande toestemming van de Bank is eveneens vereist wanneer de fusie waarbij een verzekeringsonderneming is betrokken, andere dan verzekerings- of herverzekeringsactiviteiten betreft¹, bijvoorbeeld in geval van fusie tussen een verzekeringsonderneming en een verzekeringstussenpersoon of een hypotheekonderneming.

Bij de behandeling van de aanvraag tot toestemming door de Bank moet worden onderzocht wat de gevolgen van de voorgenomen overdracht zijn voor zowel de situatie van de overdragende / opgeslorpte / gesplitste onderneming als die van de overnemende / opslorpnde / inbreng ontvangende onderneming, voor zover deze ondernemingen onder haar bevoegdheid vallen.

In sommige gevallen is een voorafgaand advies of akkoord van een andere toezichthoudende autoriteit vereist, bijvoorbeeld als de overnemende / opslorpnde / inbreng ontvangende onderneming onder het recht van een andere lidstaat van de EER ressorteert.

Met deze circulaire verduidelijkt de Bank de procedure en, in het bijzonder, de inhoud van het dossier dat haar moet worden bezorgd om toestemming te kunnen krijgen voor de voornoemde verrichtingen.

2. Kennisgeving door de overdragende /opgeslorpte/ gesplitste onderneming

a) Toepassingsgebied

Dit deel heeft betrekking op de gevallen waarin de overdragende / opgeslorpte / gesplitste onderneming een van de volgende instellingen is:

- een verzekerings- of herverzekeringsonderneming naar Belgisch recht, waaronder het bijkantoor van een dergelijke onderneming dat is gevestigd op het grondgebied van een andere lidstaat of van een derde land
- het Belgisch bijkantoor van een verzekerings- of herverzekeringsonderneming die onder het recht van een derde land ressorteert.

¹ Bij wijze van uitzondering kan echter voor kleine herstructureringen binnen een groep waarbij geen portefeuilleoverdracht plaatsvindt en die geen impact hebben op de solvabiliteit van de verzekerings- of herverzekeringsonderneming, met de Bank een specifieke behandeling worden overeengekomen (beperking van de inhoud van het aan de Bank toe te zenden dossier om rekening te houden met het marginale karakter van de verrichting).

b) Voorafgaande kennisgeving en dossier

De overdragende / opgeslorpte / gesplitste onderneming brengt de Bank voorafgaandelijk op de hoogte van haar voornemen om een portefeuille verzekerings- of herverzekeringsondernemingen over te dragen of om een fusie of splitsing aan te gaan (artikelen 102, eerste lid, 2° en 3°, 275, § 5, 276, 299, § 2 en 587, 5° van de Wet).

Hiertoe gebruikt zij het in **Bijlage 1** opgenomen formulier, waarin de minimuminformatie wordt vermeld die de onderneming aan de Bank moet verstrekken om haar verzoek te staven. Het ingevulde formulier moet in één exemplaar naar de Bank worden verstuurd met de post en langs elektronische weg en moet worden ingediend in één van de officiële talen van België (Nederlands, Frans of Duits, naargelang van de bedrijfszetel van de onderneming) met een Engelse vertaling als:

- de overnemende / opslorpnde / inbreng ontvangende onderneming onder het recht van een lidstaat ressorteert
- de overdracht betrekking heeft op risico's of verbintenissen die zijn aangegaan in een andere lidstaat via een bijkantoor of in het kader van het vrij verrichten van diensten.

Voorts wordt in artikel 103 van de Wet gesteld dat de Bank per geval, naargelang van de specifieke kenmerken van de verrichting en van de betrokken onderneming of de betrokken ondernemingen, de inhoud van het dossier over de verrichting bepaalt. De overdragende / opgeslorpte / gesplitste onderneming kan dus worden verzocht de via het voormelde formulier verstrekte informatie aan te vullen, onder andere, op verzoek van de Bank, met een specifiek verslag van de erkend commissaris zoals bepaald in artikel 334 van de Wet.

3. Informatie betreffende de overnemende / opslorpnde / inbreng ontvangende onderneming

a) Toepassingsgebied

Dit deel heeft betrekking op het geval waarin de overnemende / opslorpnde / inbreng ontvangende onderneming² een van de volgende instellingen is:

- een verzekerings- of herverzekeringsonderneming naar Belgisch recht of het bijkantoor van een dergelijke onderneming dat is gevestigd in een andere lidstaat of in een derde land;
- het Belgisch bijkantoor van een verzekerings- of herverzekeringsonderneming die onder het recht van een derde land ressorteert.

b) Te verstrekken informatie

Gelet op de doelstellingen van het toezicht op de portefeuilleoverdrachten baseert de Bank haar beslissing op de informatie die haar in staat stelt te beoordelen of de voorgestelde overdracht geen negatieve invloed heeft op de financiële situatie of de organisatie van de overnemende / opslorpnde / inbreng ontvangende onderneming. Te dien einde moet de Bank de in **Bijlage 2** van deze circulaire gevraagde informatie ontvangen.

De informatie betreffende de overnemende / opslorpnde / inbreng ontvangende onderneming moet door haar worden verstrekt, tenzij de overdragende / opgeslorpte / gesplitste onderneming deze formaliteit op zich neemt.

Het ingevulde formulier moet in één exemplaar worden verstuurd naar de Bank met de post en langs elektronische weg en moet in één van de officiële talen van België (Nederlands, Frans of Duits naargelang van de bedrijfszetel van de onderneming) worden ingediend.

² In geval van splitsing is deze afdeling alleen van toepassing indien de betrokken onderneming (d.w.z. de onderneming die als gevolg van de splitsing is ontstaan) een verzekerings- of herverzekeringsonderneming is.

Voorts wordt in artikel 103 van de Wet gesteld dat de Bank per geval, naargelang van de specifieke kenmerken van de verrichting en van de betrokken onderneming of de betrokken ondernemingen, de inhoud van het vereiste dossier bepaalt. De overnemende / opslorpemde / inbreng ontvangende onderneming kan dus worden verzocht de via het voormelde formulier verstrekte informatie aan te vullen, onder andere, op verzoek van de Bank, met een specifiek verslag van de erkend commissaris zoals bepaald in artikel 334 van de Wet.

4. Onderzoek door de Bank

De Bank beschouwt het dossier als volledig wanneer ze de informatie heeft ontvangen die moet worden vermeld op de in de delen 2 en 3 bedoelde formulieren die zijn opgenomen in bijlagen 1 en 2, alsook de aanvullende informatie die krachtens artikel 103 van de Wet wordt gevraagd van de overdragende / opgeslorpte / gesplitste of overnemende / opslorpemde / inbreng ontvangende onderneming.

In dat opzicht wordt de aandacht van de ondernemingen gevestigd op de termijnen die in de artikelen 102 en volgende van de Wet zijn vastgelegd, met name in een internationale context. De ondernemingen wordt derhalve aanbevolen om tot overeenstemming te komen over de modaliteiten voor de verrichting, en om ervoor te zorgen dat de te verstrekken informatie beschikbaar is zodra de kennisgeving is ingediend. Er wordt hen ook aangeraden zo snel mogelijk contact op te nemen met de Bank, idealiter voordat de kennisgeving wordt ingediend.

Zodra de Bank over een volledig dossier beschikt, bezorgt zij de informatie die relevant is voor de betrokken verrichting:

1. aan de FSMA
2. aan Fedris³ wanneer de overdracht, fusie of splitsing betrekking heeft op een portefeuille arbeidsongevallenverzekeringsovereenkomsten
3. aan de toezichthoudende autoriteiten van de lidstaat of het derde land van de overnemende / opslorpemde / inbreng ontvangende onderneming
4. aan de toezichthoudende autoriteiten van de lidstaten waarin de verzekeringsovereenkomsten die het voorwerp uitmaken van de overdracht, fusie of splitsing zijn gesloten via een bijkantoor of in het kader van het vrij verrichten van diensten.

Overeenkomstig artikel 102, tweede lid van de Wet kan de Bank zich binnen drie maanden na ontvangst van het volledige dossier verzetten tegen de uitvoering van de overdracht om redenen die verband houden met het vermogen van de overdragende / opgeslorpte / gesplitste onderneming of de overnemende / opslorpemde / inbreng ontvangende onderneming⁴ om te voldoen aan de bepalingen van de Wet of van de uitvoeringsmaatregelen van de Richtlijn, of die verband houden met een gezond en voorzichtig beleid van de onderneming, of indien de beslissing de stabiliteit van het financiële stelsel zou kunnen aantasten⁵.

Indien nodig wordt deze termijn van drie maanden echter opgeschort zodat voldaan kan worden aan de in artikel 104, § 1 van de Wet bepaalde voorwaarden, namelijk de ontvangst van een solvabiliteitsattest en/of de ontvangst van het akkoord van de geraadpleegde autoriteiten. Wat dit laatste betreft, voorziet de Wet (die wat dit aspect betreft artikel 39, lid 5, tweede alinea, van de Solvabiliteit II-richtlijn omzet) in een vermoeden van akkoord van de geraadpleegde autoriteiten in het geval bedoeld in artikel 104, § 1, 2° indien de autoriteit van de geraadpleegde lidstaat niet binnen drie maanden na de raadpleging reageert. Deze termijn van drie maanden kan ook zelf door de betrokken geraadpleegde autoriteit worden opgeschort. In dit geval wordt ook de opschorting van de termijn voor de beslissing van de Bank verlengd.

³ Op 01/01/2017 zijn het Fonds voor Arbeidsongevallen en het Fonds voor Beroepsziekten gefuseerd tot Fedris, het Federaal Agentschap voor Beroepsrisico's.

⁴ Voor zover deze ondernemingen aan het toezicht van de Bank zijn onderworpen (in geval van splitsingen waarbij er twee inbreng ontvangende ondernemingen zijn, de ene met een gereguleerd statuut en de andere niet, is de Bank enkel bevoegd voor degene die een statuut van verzekerings- of herverzekeringsonderneming heeft, of deze nu nieuw of bestaand is).

⁵ Zo vormt het feit dat een solvabiliteitsattest niet kan worden verstrekt door de toezichthoudende autoriteiten van een in een andere lidstaat gevestigde overnemende onderneming, een reden om toestemming te weigeren.

De beslissing van de Bank wordt meegedeeld aan de betrokken ondernemingen alsook, in voorkomend geval, aan de geraadpleegde buitenlandse toezichhoudende autoriteiten en de FSMA.

Als de Bank de verrichting toestaat, maakt zij een uittreksel van de toestemming bekend in het Belgisch Staatsblad en op haar website. Zodra de toestemming van de Bank bekend wordt gemaakt in het Belgisch Staatsblad, worden de overdrachten van de rechten en verplichtingen die voortvloeien uit deze verrichtingen die door de Bank zijn toegestaan op grond van artikel 102, eerste lid, 2° en 3° tegenwerpbaar aan de verzekeringnemers, de verzekerden en de begunstigden, en aan derden (artikel 106 van de Wet).

5. Diverse bepalingen

a) Fusies en splitsingen

Zoals hierboven is aangegeven, wordt in de bijlagen 1 en 2 bij deze circulaire vermeld welke documenten worden verwacht in geval van fusie of splitsing van verzekerings- of herverzekeringsondernemingen. De Bank vestigt echter de aandacht van de betrokken ondernemingen op de volgende punten:

§1. Toestemming van de Belgische of Europese mededingingsautoriteiten

Volgens het Wetboek van Economisch Recht of het recht van de Europese Unie is onder bepaalde voorwaarden, voor een fusie waarbij een verzekerings- of herverzekeringsonderneming is betrokken, naast de toestemming van de Bank, de toestemming van de Belgische of Europese mededingingsautoriteiten vereist. Aangezien het prudentieel toezicht en het mededingingstoezicht twee bevoegdheden zijn die parallel worden uitgeoefend, moet de opslorpende verzekeringsonderneming de Bank ervan in kennis stellen dat zij de uit het oogpunt van de mededingingsregels vereiste akkoorden heeft verkregen (punt 4.10 van bijlage 2).

§2. Verslag van de erkend commissaris

De Bank verwacht van de opslorpende of inbreng ontvangende onderneming, wanneer de wet dat vereist, een kopie van het verslag van de erkend commissaris over de voorgenomen fusie of splitsing (zie punt 4.9 van bijlage 2).

§3. Doorhaling van rechtswege van de vergunningen

Wanneer de opgeslorpte verzekerings- of herverzekeringsonderneming wordt ontbonden, worden al haar vergunningen van rechtswege doorgehaald (artikel 540 van de Wet). In twee gevallen moet echter een verzoek tot afstand worden ingediend:

- in geval van splitsing, wanneer de gesplitste onderneming bepaalde activiteiten verder zal blijven uitoefenen omdat de overdracht slechts een deel van haar verzekerings- of herverzekeringsactiviteiten betreft; zij moet bij de Bank, samen met het fusiedossier (bijlage 1), een verzoek indienen om afstand te doen van de vergunningen die overeenstemmen met de activiteiten die zij niet meer zal uitoefenen; en
- in geval van fusie, wanneer de opslorpende onderneming bepaalde verzekerings- of herverzekeringsactiviteiten van de opgeslorpte onderneming niet zal voortzetten; zij moet bij de Bank, samen met het fusiedossier (bijlage 2), een verzoek indienen om afstand te doen van de vergunningen die overeenstemmen met de activiteiten die zij niet meer zal uitoefenen.

b) Vergunningen

De overnemende / opslorpende / inbreng ontvangende onderneming moet beschikken over de vergunningen die nodig zijn om de over te nemen activiteit uit te oefenen. In voorkomend geval wordt ze verzocht te voldoen aan de wettelijke en reglementaire bepalingen ter zake zoals deze met name worden vastgelegd in de circulaires betreffende vergunningsaanvragen.

c) Overdracht aan een onderneming van een derde land

Overeenkomstig artikel 102, vierde lid van de Wet zijn overdrachten van overeenkomsten betreffende in België gelegen risico's of verbintenissen aan een verzekeringsonderneming van een derde land slechts toegestaan als de overnemer het Belgisch bijkantoor is van die verzekeringsonderneming en over de nodige vergunningen beschikt.

d) Sluiting van een bijkantoor

Indien de overdracht van het verzekeringsbedrijf van een in een andere lidstaat gevestigd bijkantoor van een onderneming naar Belgisch recht gepaard gaat met de volledige sluiting van dat bijkantoor, moet de overdragende / opgeslorpte / gesplitste onderneming de modaliteiten voor het beheer van de lopende schadegevallen vastleggen in de overdrachtsovereenkomst of in een ad-hocdocument. Deze overeenkomst wordt bezorgd aan de betrokken autoriteiten van de lidstaat van ontvangst. Als bij deze sluiting afstand wordt gedaan van een deel van de vergunning, moet ook een plan worden opgesteld voor de afwikkeling van de verplichtingen.

e) Ondernemingen zoals bedoeld in de artikelen 275, 276 en 294 van de Wet

Wat de in de artikelen 275, 276 en 294 van de Wet bedoelde ondernemingen betreft, wordt eraan herinnerd dat, ondanks het feit dat deze ondernemingen zijn vrijgesteld van de toepassing van sommige bepalingen van de Wet, de artikelen 102 tot en met 106 betreffende de portefeuilleoverdracht op hen van toepassing zijn. Aangezien deze ondernemingen echter geen grensoverschrijdende activiteiten mogen verrichten, zijn de bepalingen van de artikelen 102 tot en met 106 van de Wet die betrekking hebben op dergelijke activiteiten, niet op hen van toepassing.

6. Intrekking

Deze circulaire vervangt circulaire NBB_2018_08 betreffende de procedure voor de overdracht van een portefeuille verzekerings- of herverzekeringsovereenkomsten en trekt deze in, vanaf de publicatie ervan op de website van de Bank.

Er wordt een kopie van deze circulaire verzonden naar de commissaris(sen), erkend revisor(en) van uw onderneming.

Hoogachtend

Pierre WUNSCH

Bijlagen: 2